

C HEPATĪTA DIAGNOSTIKA UN ĀRSTĒŠANA

Informatīvs, rekomendējošs materiāls ģimenes ārstiem

Ģimenes ārsts	
1	Antivielas pret C hepatīta vīrusu (anti-HCV) <ul style="list-style-type: none"> Rekomendē noteikt katram pacientam. Noteikti jānosaka riska grupu pacientiem: IVNL; MSM; HIV+; hemofilijas pacientiem; dialīzes pacientiem; asins pārliešana līdz 1992. g.; HCV+ mātēm dzimušiem bērniem; ieslodzītajiem; alkohola lietotājiem; bezpajumtniekiem; psihiatrisko slimību pacientiem; SAC iemītniekiem un pacientiem ar paaugstinātu ALAT.
2	HCV-RNS slodze HCV-RNS genotips (genotipu var nodot arī ierodoties pie infektologa) <p>SIA RAKUS LIC laboratorijā (apmaksā no laboratorijas finansējuma).</p> <p>Nosūtījuma veidlapa atrodama slimnīcas mājas lapā: https://aslimnica.lv/wp-content/uploads/2021/03/maket_ref_rakus_lic_lab_veidl_20.03.2019_0.pdf</p> <p>www.aslimnica.lv → sadaļa "Par mums" → sadaļa "Stacionāri" → Latvijas Infektoloģijas centrs → Nodaļas: "Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorija/Laboratorija LIC" → zem sadaļas "Nacionālās references laboratorijas veidlapas" → 1. Nosūtījums uz infekcijas slimību references izmeklējumiem (PDF vai Word formāts).</p> <p>Ja HCV-RNS negatīvs – pie infektologa NAV jānosūta (C hepatīta NAV).</p>
3	Papildus nozīmējumi pirms infektologa vizītes <p>Pilna asinsaina, ALAT, SF, GGT, protrombīns, kreatinīns, GFR, olbaltumu frakcijas.</p> <p>HIV tests, HBs Ag.</p> <p>Ultrasonoskopija (vismaz pierakstīties rindā).</p>
4	Nosūta pie infektologa: Latvijas Infektoloģijas centrs, Gaiļezers, PSKUS, Liepājas RS, Daugavpils RS.

Infektologs

Veic nepieciešamos izmeklējumus diagnozes precizēšanai.
Pēc konsīlija lēmuma tiek uzsākta C hepatīta ārstēšana.

Ārstēšana / Kontrolē

Ārstēšana: 8 – 24 nedēļas.

Kontrolē: 12 nedēļas pēc ārstēšanas pabeigšanas.

ALAT – alanīnaminotransferāze; SF – sārmaināis fosfatāze; GGT – gamma glutamiltranspeptidāze; GFR – glomeruļu filtrācijas ātrums; NVD – Nacionālais Veselības dienests; IVNL – intravenozo narkotiku lietotājs; MSM – homoseksuāls vīrietis; US – ultrasonoskopija; AFP – alfa fetoproteīns; NSBB – neselektīvie beta blokatori (propranolols, nadolols, karvedilols).

KO DARĪT AR PACIENTU PĒC C HEPATĪTA IZĀRSTĒŠANAS?

Ģimenes ārsts						
Vispārējās rekomendācijas	<ul style="list-style-type: none"> • Normalizēt ķermeņa svaru (veselīgs uzturs, mērena regulāra fiziskā slodze); • Nesmēķēt; • Nelietot uztura bagātinātājus; • Dzert kafiju; • Alkohols – reti; • Anti-HCV nav jānosaka!!! (būs pozitīvs pēc izārstēšanas). 					
Fibrozes pakāpe 0 – 1 – 2	Novērošana pie ģimenes ārsta bez specifiskas kontroles. HCV-RNS nav jākontrolē (izņemot riska grupas – IVNL, MSM (reizi gadā), vai, ja paaugstināts ALAT).					
Fibroze 3 – 4 (F4=ciroze)	1 HCC skrīnings ik pēc 6 mēnešiem (US, AFP)					
	<table border="1"> <tr> <td rowspan="4">2 Augšējā endoskopija (AE)</td> <td>Nav barības vada vēnu varikoze – AE reizi 3 gados.</td> </tr> <tr> <td>Minimāli paplašinātas barības vada vēnas – AE reizi 2 gados.</td> </tr> <tr> <td>Mērena vai izteikta barības vada vēnu varikoze – NSBB un / vai endoskopiska vēnu ligēšana.</td> </tr> <tr> <td>Kontroli var pārtraukt, ja 2 izmeklējumos nekonstatē barības vada vēnu varikozi.</td> </tr> </table>	2 Augšējā endoskopija (AE)	Nav barības vada vēnu varikoze – AE reizi 3 gados.	Minimāli paplašinātas barības vada vēnas – AE reizi 2 gados.	Mērena vai izteikta barības vada vēnu varikoze – NSBB un / vai endoskopiska vēnu ligēšana.	Kontroli var pārtraukt, ja 2 izmeklējumos nekonstatē barības vada vēnu varikozi.
	2 Augšējā endoskopija (AE)		Nav barības vada vēnu varikoze – AE reizi 3 gados.			
Minimāli paplašinātas barības vada vēnas – AE reizi 2 gados.						
Mērena vai izteikta barības vada vēnu varikoze – NSBB un / vai endoskopiska vēnu ligēšana.						
Kontroli var pārtraukt, ja 2 izmeklējumos nekonstatē barības vada vēnu varikozi.						
3 Infektologa vai hepatologa konsultācija pēc nepieciešamības vai stacionēšana pie cirozes dekompensācijas						

Sagatavoja: Latvijas Infektologu, Hepatologu un HIV/AIDS speciālistu asociācija

Asoc. prof. Ieva Tolmane
Dr. Velga Ķūse
Doc. Agita Jēruma
Asoc. prof. Jeļena Storoženko
Marts, 2021

LIHHASA
Latvijas Infektologu, Hepatologu
un HIV/AIDS speciālistu asociācija